

Aansprakelijkheid bij Phishingfraude

MASTERPROEF FACULTEIT RECHTEN

Analyse van Belgische rechtspraak, met focus op
het verhogen van de rechtszekerheid

Karl Dobbelaere

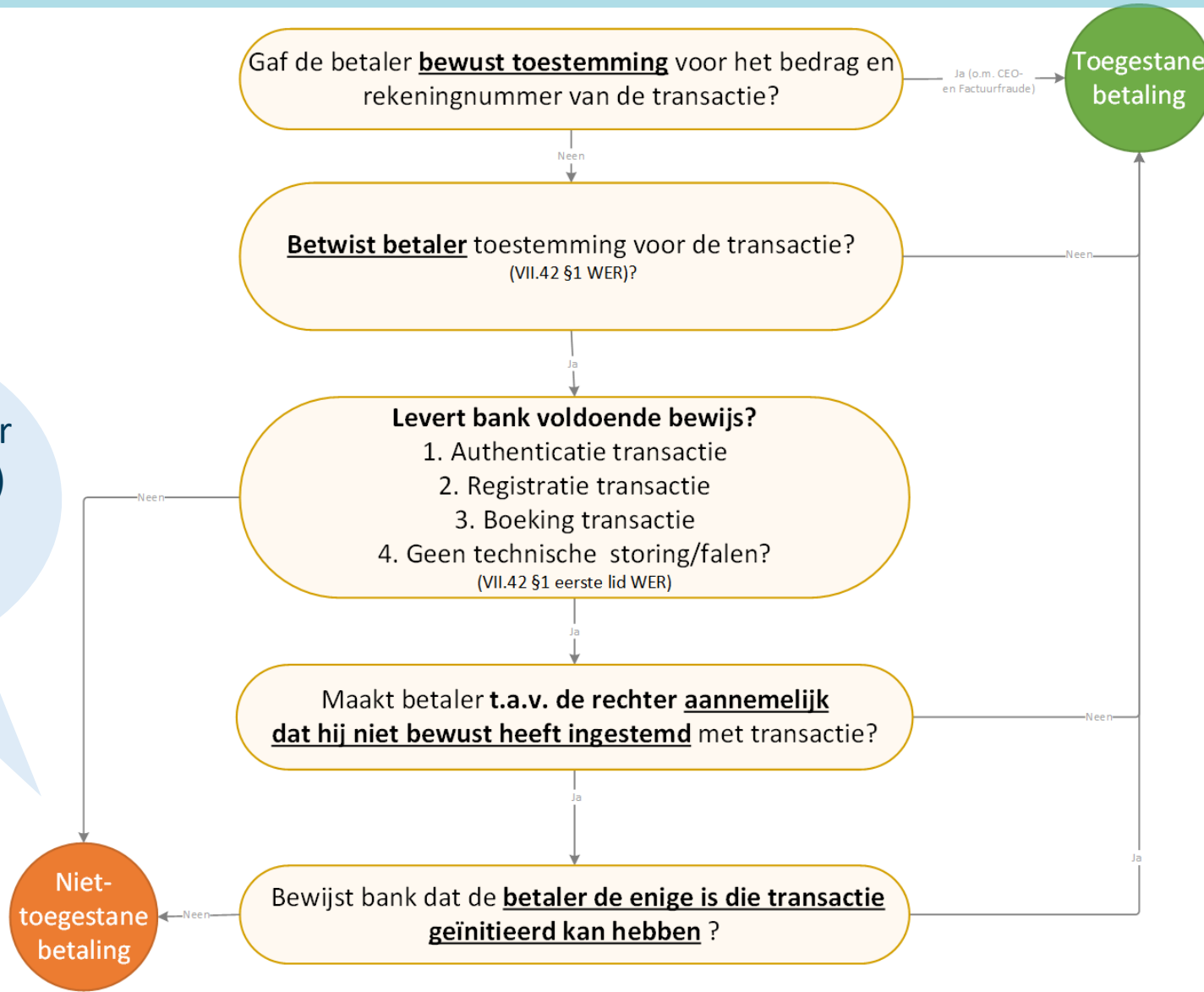
BV OECO – 14 februari 2025

karl.dobbelaere@telenet.be

2. Pijnpunten in de aansprakelijkheidsregeling

A. Begrip “Niet-toegestane betaling”

Consumentenbescherming geldt (vandaag) enkel voor niet-toegestane betaling

2. Pijnpunten in de aansprakelijkheidsregeling

B. Begrip “Grove nalatigheid”

Empirisch overzicht Grove Nalatigheid bij niet-toegestane betalingen

Geen grove nalatigheid

Mogelijk wel grove nalatigheid

GEBRUIK BETAALINSTRUMENT OVEREENKOMSTIG DE VOORWAARDEN

(VII.38, §1, 1° j° VII.38, §2 WER)

Telefonisch doorgeven van persoonlijke geheime codes...

... bij phishing

Antwerpen, 5 november 2020 (Rb. Antwerpen, 27 november 2019)

Antwerpen, 2 november 2023

... bij helpdeskfraude

Luik, 9 januari 2020

Ingeven van geheime codes via een phishing website...

.. waarbij het gaat om een namaakwebsite *met veel alarmbellen*

Rb. Brussel (NL), 4 april 2022

Rb. Antwerpen (afd. Antwerpen), 27 november 2019, R.G/19/1351/A

Rb. Antwerpen (afd. Antwerpen), 27 november 2019, R.G/19/361/A,
ongepubliceerd.

Rb. Brussel (Fr.), 11 april 2023

.. waarbij het gaat om een **bijzonder professioneel** nagemaakte **website**

in combinatie met **waarschuwingsmails/SMS** verstuurd door de bank

in combinatie met **waarschuwingsmails/SMS** verstuurd door de bank

..terwijl de bank de verzending van deze waarschuwing-SMS m.b.t.
installatie van een mobiele bankapp niet kan aantonen

..waarbij het slachtoffer ook de activatiecode voor mobiel bankieren
doorgaf, niettegenstaande die vergezeld was van een verbod om deze
aan iemand door te spelen

Antwerpen, 17 maart 2022 (Rb. Antwerpen, 16 februari 2021)

Orb. Antwerpen (afd. Tongeren), 2 november 2022

Vred. Antwerpen (6de kanton), 28 november 2022

Orb. Antwerpen (afd. Antwerpen), 22 november 2022

Vred. Deinze, 17 januari 2023

Rb. Brussel (NL), 4 januari 2024

Empirisch overzicht Grove Nalatigheid bij niet-toegestane betalingen

Geen grove nalatigheid

Mogelijk wel grove nalatigheid

GEBRUIK BETAALINSTRUMENT OVEREENKOMSTIG DE VOORWAARDEN

(VII.38, §1, 1° j° VII.38, §2 WER)

Ingeven van geheime codes via een phishing website...

.. waarbij het gaat om een **bijzonder professioneel** nagemaakte **website**

in combinatie met waarschuwingmails/SMS verstuurd door de bank	in combinatie met waarschuwingmails/SMS verstuurd door de bank
..terwijl de bank de verzending van deze waarschuwings-SMS m.b.t. installatie van een mobiele bankapp niet kan aantonen	..waarbij het slachtoffer ook de activatiecode voor mobiel bankieren doorgaf, niettegenstaande die vergezeld was van een verbod om deze aan iemand door te spelen
..terwijl die e-mail <i>manifest misleidend</i> was, en niettegenstaande duidelijk afwijkende url en “ontbrekend sleutelicoon”	
Orb. Antwerpen (afd. Antwerpen), 9 mei 2022	
..die noch voldoende duidelijk noch voldoende aanmanend was	
RB. Brussel, 11 februari 2022	
in combinatie met grote inspanningen door de betaler om de betaling te proberen tegenhouden	waarbij deze phishing website een namaakversie was van ItsMe, terwijl ItsMe nooit geheime bankgegevens opvraagt
Vred. Sint-Niklaas, 16 september 2022	Orb. Brussel, 29 juni 2023
en er sprake is van onvoorzichtigheid zonder grove nalatigheid: fraude vooraf kunnen detecteren staat niet gelijk aan grove nalatigheid	
Orb. Brussel (NI.), 27 oktober 2022	

Hanteren en bewaren van geheime codes

Shouldersurfing, gevolgd door bemachtigen van het betaalinstrument door de fraudeur	Op een gemakkelijk herkenbare wijze noteren van gepersonaliseerde veiligheidsgegevens, op een drager die zich in de nabijheid van het betaalinstrument bevindt
Kh. Bergen, 28 november 2011	
	Een geheime code gekozen hebben die verband houdt met de geboortedatum van de titularis van de rekening
	Entr. Bruxelles, 22 mars 2021, inédit, 20/2052/A.

2. Pijnpunten in de aansprakelijkheidsregeling

C. Welke aansprakelijkheidsregeling

Niet-toegestane <u>transactie VOORAFGAAND</u> aan de kennisgeving van het verlies/misbruik van het betaalinstrument	
<u>Schadelast betaler</u>	<u>Schadelast bank</u>
Franchise (max. 50 €), of integrale schade als..	Integrale schade verminderd met franchise, of integrale schade als..
<i>..grote nalatigheid of fraude door de betaler</i>	<i>..verlies ten gevolge van handelen/nalaten door betalingsdienstaanbieder</i>
<i>..geen geldige kennisgeving door de betaler</i>	<i>..betalingsdienstaanbieder verlangt geen sterke cliëntauthenticatie</i>
	<i>..verlies, diefstal of misbruik niet vast te stellen voor transactie</i>
	<i>..geen onmiddellijke kennisgevingsmogelijkheid door betalingsdienstaanbieder</i>
Niet-toegestane <u>transactie NA</u> de <u>kennisgeving</u> van het verlies/misbruik van het betaalinstrument	
<u>Schadelast betaler</u>	<u>Schadelast bank</u>
0 €	Integrale schade